

N:o 154.

Af Herr Ola Andersson: Om underdånig skrifvelse, rörande skyldighet för Statistiska Centralbyrån att utgifva en aflöningsstatistik för riket.

I den mån statistiken kan fullkomnas och göras tillförlitlig, eger man ju deruti ett mer och mer godt material till ledning för bedömandet så väl af *behofvet* af förändringar uti lagstiftning och beskattning, som ock af *verkningarne* utaf tilltänkta förändringar, hvarförutan den i många andra hänseenden kan vara till god nytta. Med erkännande af de framsteg, som härutinnan blifvit gjorda, har jag dock trott mig uti vår allmänna statistik böra påpeka en lucka, som bör fyllas ju för desto hellre, och som kan det, enär man dels och till stor del har goda och lätt tillgängliga källor härtill, och för det öfriga utan allt för stora svårigheter bör kunna bereda utvägar för utförandet häraf.

Att värden och förvaltningen af allmänna angelägenheter må kunna så ordnas, att säkerhet och reda förenas med skälig och billig förvaltningskostnad, att aflöningsförmånerna så ordnas, att, så vidt möjligt är, likhet råder emellan embets- och tjänstemän vid olika verk i förhållande till deras arbete och ställning, torde väl få anses vara fullt berättigade fordringar.

Men när Riksdagen ena året förelägges förslag till reglering af arbeten och löner vid ett embetsverk eller en corps, ett annat år vid en annan, ett år beslutar nya tjänstebefattningar eller nya anordningar här, ett annat år der, och på samma sätt beviljar mer eller mindre nödvändiga dyrtidstilllägg, utan att man är satt i tillfälle att kunna öfverskåda det hela, att kunna göra alla de jemförelser, som för ärendets behöriga pröfning äro af

nöden, då riskerar man att begå misstag så i ena som andra afseendet, hvilka vanligen ej stå att rätta utan ytterligare och ofta rätt känbara utgifter för statsverket.

Mig synes därför, att en fullständig och specifik aflöningsstatistik, upptagande, med lämplig anordning och fördelning, allt hvad både staten, kyrkan och kommunerna betala i aflöningar, arfvoden och andra förmåner, äfvensom pensioner eller pensionsavgifter, samt tjänsternas antal och benämning, skulle hafva ett rätt stort värde. Utom ofvan antydda fördelar vinner man äfven den, att en gång och sedan framgent, om ej hvarje år så t. ex. hvar tredje, kunna se hvad landet särskildt i detta afseende kostar på förvaltning, lagskipning, religionsvård, undervisningsväsen m. m., äfvensom att kunna dels göra jemförelser med andra länder antingen inom särskilda grenar eller i sin helhet i förhållande t. ex. till folkmängden — åtminstone i de delar som äro möjliga att jemföra — och dels att de större kommunerna, städerna, kunna hafva lätt tillfälle att vid ordnandet af sina angelägenheter anställa jemförelser. Kunde dertill fogas en upplysning om, hvilka tjänstebefattningar som medgifva dess innehafvare att förena flera sådana, så vore detta ytterligare upplysande och vägledande. Naturligtvis böra de löner, hvilka till någon del eller i sin helhet utgå in natura eller efter markegångspris, i penningevärde utsättas i dessa delar efter näst föregående årets markegångspris inom de olika orterna och, der de utgöras af jordbruksfastighet, värdet deraf utsättas till den procent af taxeringsvärdet, hvartill man anser att afkastning och andra förmåner och inkomst af sådan fastighet kunna uppskattas.

Öfvertygad, så väl om utförbarheten häraf, som äfven att vidare skäl för det gagneliga häruti icke skola behöfva anföras, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen må i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes anbefalla Statistiska Centralbyrån att utgifva en fullständig och specifik aflöningsstatistik för hela riket, på sätt här ofvan blifvit närmare antydt, samt bemyndiga samma embetsverk att från alla vederbörande infordra härför erforderliga uppgifter.

Stockholm den 8 Februari 1878.

Ola Andersson.